

European Digital Media Observatory

Η ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ ΑΞΙΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΓΙΑ ΝΑ ΔΙΑΔΩΣΕΙ ΑΝΤΙ- ΟΥΚΡΑΝΙΚΕΣ ΨΕΥΔΕΙΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Μηνιαία αναφορά #57 - δίκτυο ελέγχου γεγονότων του EDMO

Δημοσιεύθηκε στις 16 Μαρτίου 2026

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ ΚΑΙ Η ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΗΤΑΝ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΣΤΟΧΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΤΟΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ

Οι 32 οργανισμοί* του δικτύου ελέγχου γεγονότων του EDMO, οι οποίοι συνεισέφεραν στοιχεία για την εν λόγω αναφορά, δημοσίευσαν συνολικά 1,253 άρθρα fact-checking μέσα στον Φεβρουάριο του 2026. Από αυτά τα άρθρα, 106 (8%) αφορούσαν παραπληροφόρηση σχετικά με την Ουκρανία, 75 (6%) παραπληροφόρηση για τη μετανάστευση, 49 (4%) παραπληροφόρηση σχετική με την ΕΕ, 40 (3%) παραπληροφόρηση σχετικά με την κλιματική αλλαγή, 28 (2%) παραπληροφόρηση κατά της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας και θεμάτων που αφορούσαν έμφυλα ζητήματα, 23 (2%) παραπληροφόρηση σχετικά με την COVID-19 και 11 (1%) παραπληροφόρηση σχετικά με την κρίση στη Γάζα.

Τον Φεβρουάριο, οι ψευδείς ειδήσεις που σχετίζονται με τον πόλεμο στην Ουκρανία αυξήθηκαν κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες. Έτσι, η Ουκρανία αναδείχθηκε στο πιο στοχοποιημένο θέμα παραπληροφόρησης, με τη μετανάστευση να ακολουθεί σε μικρή απόσταση και να καταγράφει επίσης μικρή αύξηση σε σχέση με τον Ιανουάριο. Αντίθετα, η παραπληροφόρηση που στοχοποιεί την ΕΕ μειώθηκε κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

Το ποσοστό παραπληροφόρησης στα υπόλοιπα θέματα που παρακολουθούνται στο πλαίσιο αυτών των αναφορών παρέμεινε σταθερό, με μόνο μικρές διακυμάνσεις.

Οργανισμοί που συνέβαλαν στην παρούσα έκθεση: 15min, AFP, APA-Faktencheck, CORRECTIV, Delfi Lithuania, Delfi Estonia, Demagog.org.pl, Demagog.cz, Demagog.sk, Deutsche Welle, Ellinika Hoaxes, FactReview, Factcheck Vlaanderen, Faktabaari, Faktisk, Factual, INFOVERITAS, Källkritikbyrå, Maldita.es, Medicinski potvrđeno, Medizin transparent, Newtral, Oštro, Pagella Politica/Facta, Polígrafo, Pravda Association Poland, BNT Provereno, Re:Baltica, The Journal FactCheck, TjekDet, Verificat, VerificaRTVE.

COVID-19

Ευρωπαϊκή Ένωση

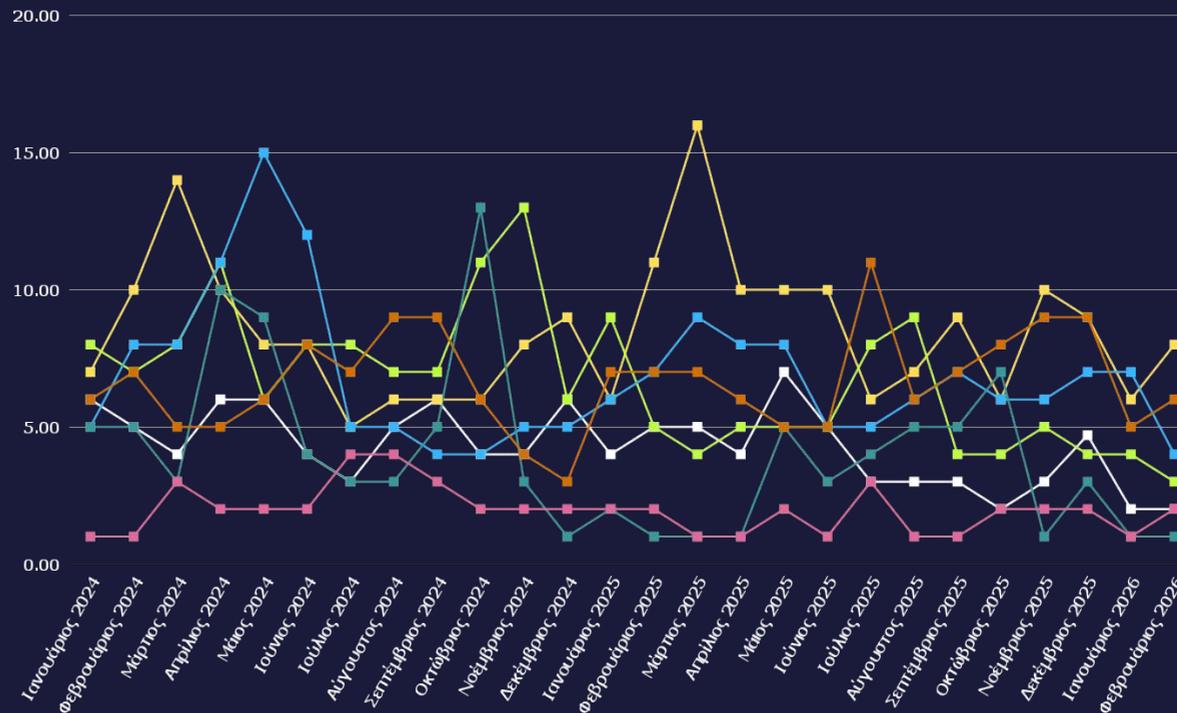
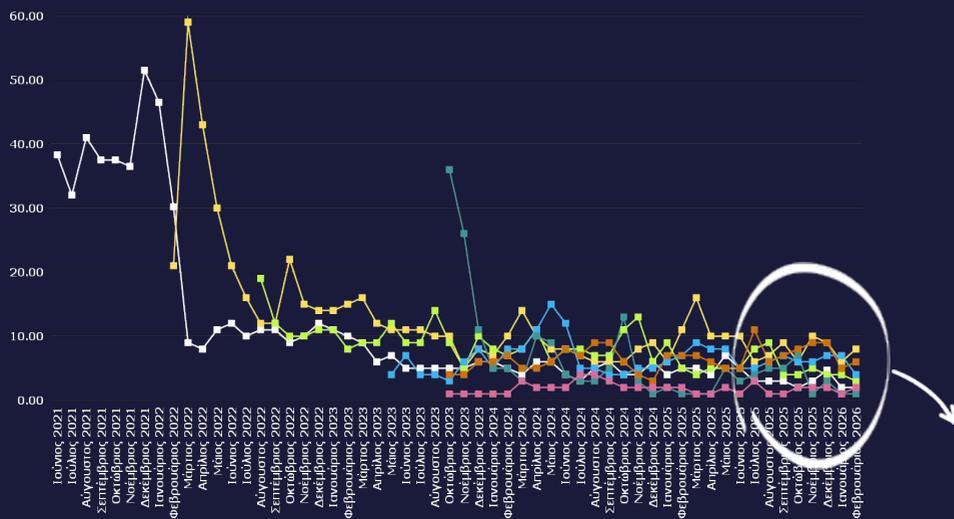
Σύγκρουση Ισραήλ-Χαμάς

LGBTQ+

Ουκρανία

Κλιματική αλλαγή

Μεταναστευτικό

ΟΙ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ: ΑΦΟΡΜΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ ΑΝΤΙ-ΟΥΚΡΑΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Τέσσερα χρόνια μετά τη ρωσική εισβολή, ο πόλεμος στην Ουκρανία εξακολουθεί να αποτελεί σταθερό στόχο για τους φιλορωσικούς μηχανισμούς παραπληροφόρησης στην Ευρώπη. Οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες του Μιλάνου-Κορτίνα, από τους οποίους η Ρωσία είχε αποκλειστεί, αξιοποιήθηκαν ως αφορμή για τη διάδοση ψευδών ειδήσεων σχετικά με Ουκρανούς αθλητές. Κυκλοφόρησαν ψευδείς ισχυρισμοί ότι η ουκρανική αποστολή διέμνε χωριστά από τους υπόλοιπους συμμετέχοντες και ότι πολλοί αθλητές δεν επέστρεψαν στην Ουκρανία μετά τη λήξη των αγώνων. Η τεχνητή νοημοσύνη (TN) χρησιμοποιήθηκε εκτεταμένα για τη δημιουργία παραπληροφόρησης, τόσο μέσω ψευδών εικόνων και βίντεο με αθλητές όσο και μέσω απομιμήσεων αξιόπιστων ευρωπαϊκών ειδησεογραφικών μέσων.

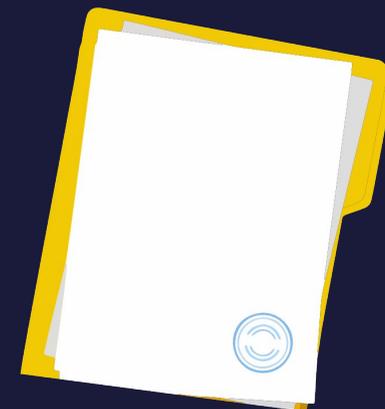
Σε ολόκληρη την Ευρώπη, διακινητές παραπληροφόρησης αναπαρήγαγαν επίσης κλασικές αντι-ουκρανικές αφηγήσεις, ισχυριζόμενοι ότι Ουκρανοί πρόσφυγες ευθύνονται για το πρόσφατο σιδηροδρομικό δυστύχημα στην Ισπανία ή για πυρκαγιά σε διαμέρισμα στην Πολωνία. Σε διάφορες χώρες διαδόθηκαν ακόμη αβάσιμες «ειδήσεις» ότι ένας έφηβος στην Ουκρανία παρευρέθηκε σε πολλές τελετές κηδείας, κάτι που υποτίθεται πως αποδεικνυε ότι είναι ένας λεγόμενος «crisis actor» (πληρωμένος ηθοποιός που συμμετέχει σκηνοθετημένα σε γεγονότα κρίσης). Η TN χρησιμοποιήθηκε επίσης για τη διάδοση παρόμοιων επαναλαμβανόμενων αφηγήσεων, με ισχυρισμούς περί φιλορωσικών διαδηλώσεων σε ουκρανικές πόλεις ή περί Ουκρανών στρατιωτών που δήθεν παραδίδονται στις ρωσικές δυνάμεις.

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ «ΑΡΧΕΙΑ ΕΠΣΤΑΪΝ»

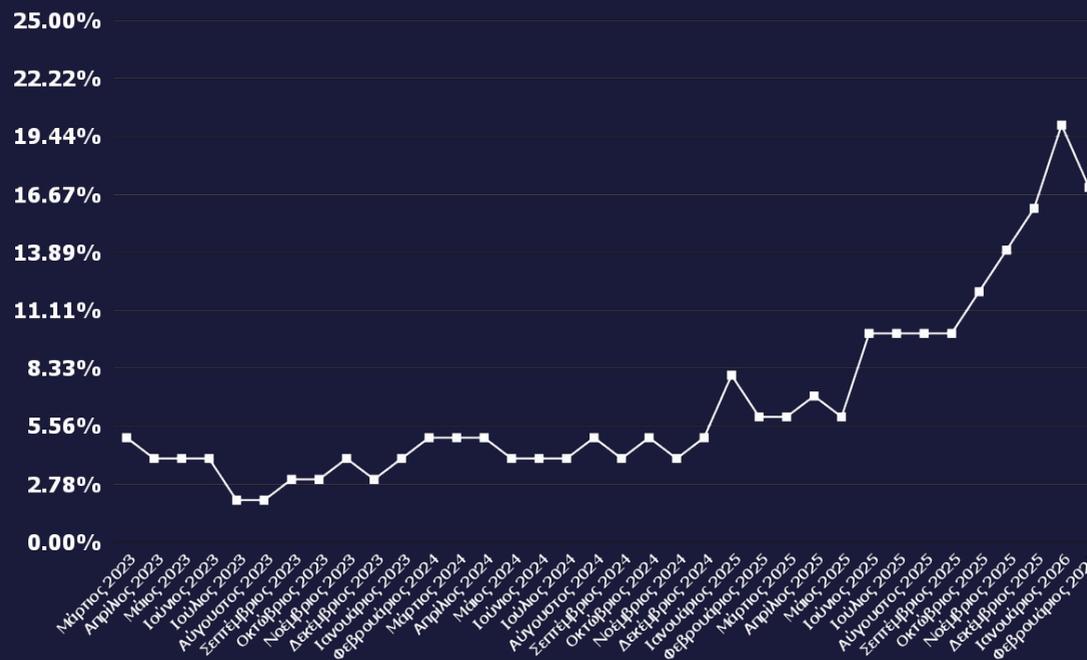
Μετά τις 30 Ιανουαρίου, όταν το αμερικανικό Υπουργείο Δικαιοσύνης δημοσιοποίησε νέα έγγραφα σχετικά με τη δικαστική υπόθεση του Jeffrey Epstein, η παραπληροφόρηση γύρω από το περιεχόμενό τους άρχισε να εξαπλώνεται σε ολόκληρο το διαδίκτυο. Η ΤΝ χρησιμοποιήθηκε για τη δημιουργία ενοχοποιητικών - αλλά αβάσιμων - εικόνων ηγετών δίπλα στον Epstein: σε διεθνές επίπεδο, οι πιο viral από αυτές εμφάνιζαν τον δήμαρχο της Νέας Υόρκης Zohran Mamdani, καθώς και τον Ουκρανό πρόεδρο Βολοντίμιρ Ζελένσκι.

Στην Ευρώπη, η συγκεκριμένη παραπληροφόρηση πήρε και τοπικές διαστάσεις. Σε πολλές χώρες στοχοποιήθηκαν εγχώριοι πολιτικοί ή άλλα δημόσια πρόσωπα. Στη Γερμανία, ψευδής εικόνα παρουσίαζε τον καγκελάριο Friedrich Merz μαζί με τον Epstein. Αντίστοιχη κατασκευασμένη εικόνα κυκλοφόρησε στη Σλοβακία με τον πολιτικό Ivan Korčok και στην Ιρλανδία με τον πρωθυπουργό Micheál Martin. Ισχυρισμοί περί εμπλοκής στην υπόθεση Epstein διαδόθηκαν και σε άλλες χώρες, στοχοποιώντας - μεταξύ άλλων - τον πρωθυπουργό Pedro Sánchez στην Ισπανία, τον ηθοποιό Roberto Benigni στην Ιταλία και τον Βοηο των U2 στην Ιρλανδία.

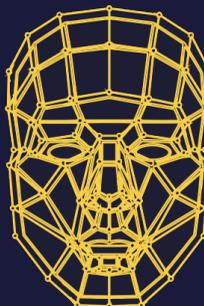

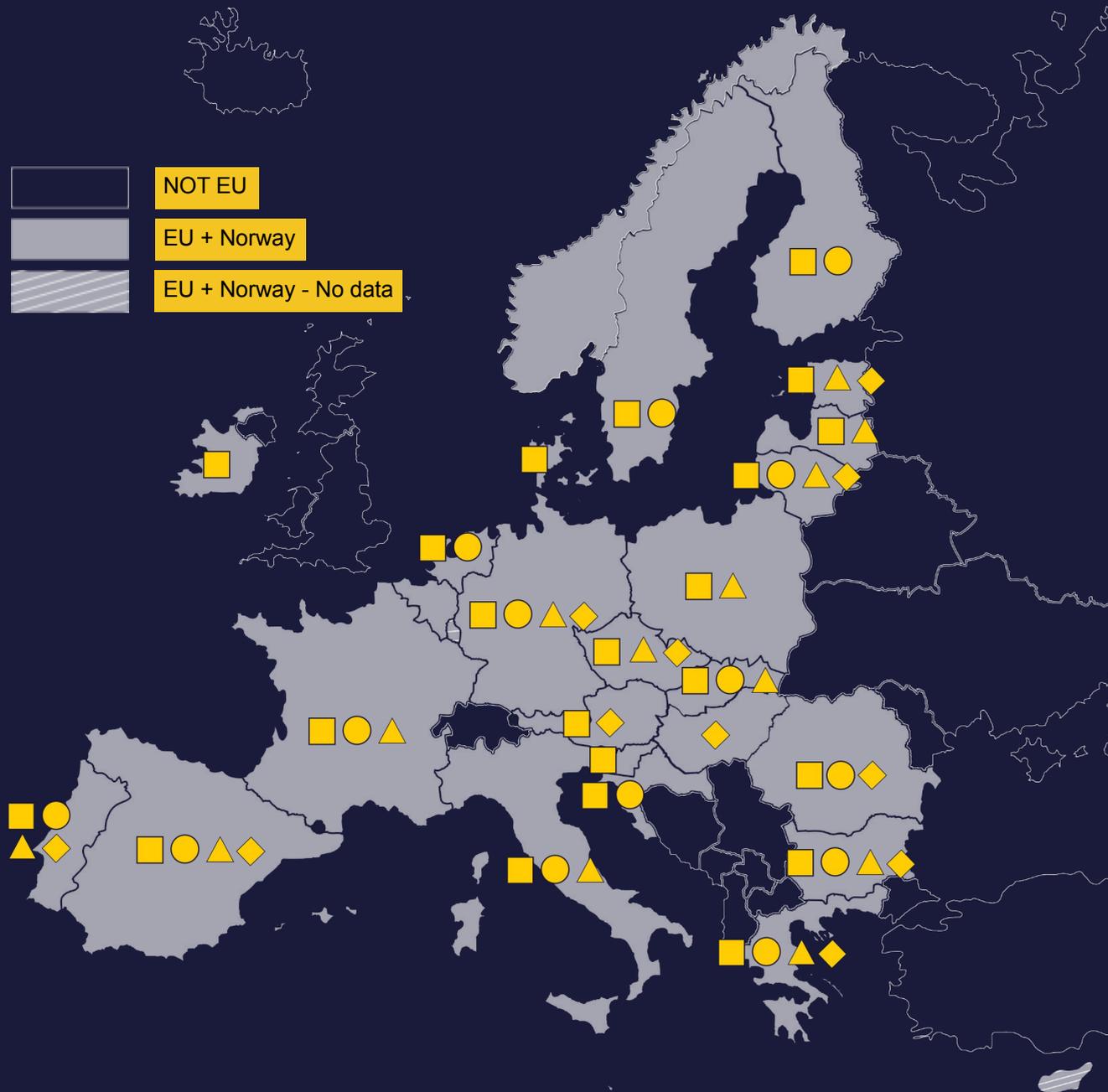
ΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΗΣ ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΥΨΗΛΟ

Το ποσοστό του περιεχομένου παραπληροφόρησης που δημιουργήθηκε ή αλλοιώθηκε με χρήση ΤΝ μειώθηκε κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τον Ιανουάριο. Ωστόσο, ο αριθμός τέτοιων περιπτώσεων παραμένει υψηλός. Από τα 1,253 άρθρα fact-checking, τα 211 αφορούσαν τέτοιο περιεχόμενο, δηλαδή το 17% του συνόλου.

Όπως αναφέρθηκε και στις προηγούμενες διαφάνειες, η ΤΝ χρησιμοποιήθηκε εκτεταμένα για τη δημιουργία ψευδούς περιεχομένου σχετικά με Ουκρανούς αθλητές στους Χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες, καθώς και με πολιτικούς ηγέτες και διασημότητες που φέρονται να εμπλέκονται στην υπόθεση Epstein. Μια ακόμη χαρακτηριστική - και επαναλαμβανόμενη - χρήση της ΤΝ ήταν η παραγωγή αντιμεταναστευτικού περιεχομένου, όπως βίντεο με «παιδιά μεταναστών» να παρενοχλούν καθηγητή στη Γαλλία, αλλά και εντυπωσιοθηρικού περιεχομένου, όπως βίντεο με ανθρωποειδή ρομπότ που μεταφέρουν αυτόματα όπλα κατά τη διάρκεια στρατιωτικής εκπαίδευσης στην Κίνα.

ΟΙ 4 ΨΕΥΔΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΙΟ ΕΥΡΕΙΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΟΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ, ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΗΤΑΝ:

- Εικόνες που δημιουργήθηκαν με ΤΝ που απεικόνιζαν πρόσωπα ή καταστάσεις σχετικές με τα νέα «Αρχαία Έποσταιν».
- Τρανσφοβική παραπληροφόρηση για το περιστατικό πυροβολισμών στον Καναδά.
- ▲ Φιλωρωσική ή αντι-ουκρανική παραπληροφόρηση με αφορμή τους Χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες Μιλάνο-Κορτίνα 2026.
- ◆ Παραπληροφόρηση σχετική με την επέτειο του πολέμου στην Ουκρανία.

ΟΙ ΠΙΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:

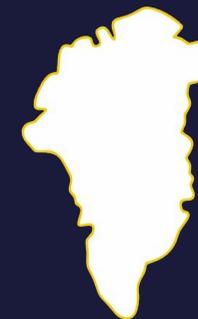
Ναζιστικός χαιρετισμός σε προεκλογική αφίσα: πολιτικός της AfD διαδίδει ψευδή εικόνα μετά από δικαστική απόφαση.

Ο δολοφόνος υπαλλήλου της DB στη Γερμανία δεν είναι Έλληνας, αλλά Σύρος ισλαμιστής που απέκτησε ελληνικό διαβατήριο.

Το ξέσπασμα δερματοφίλωσης των βοοειδών προκλήθηκε από την εισαγωγή ουκρανικών σιτηρών.

Η Ρωσία έχει αποκτήσει τον έλεγχο της Γροιλανδίας βάσει μακροχρόνιας συμφωνίας με τη Δανία.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Οι πληροφορίες που περιέχονται σε αυτή την αναφορά συλλέχθηκαν μέσω ερωτηματολογίου το οποίο στάλθηκε στους οργανισμούς ελέγχου γεγονότων οι οποίοι είναι μέλη του δικτύου ελέγχου γεγονότων του EDMO (<https://edmo.eu/fact-checking-community/>).

Περίοδος αναφοράς: 1-28 Φεβρουαρίου 2026. Αριθμός απαντήσεων: 32

Βασικοί ελεγκτές της αναφοράς: Lucia Bertoldini και Tommaso Canetta, Pagella Politica/Facta.
Για περισσότερες πληροφορίες: t.canetta@pagellapolitica.it.

Το EDMO έχει λάβει χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση με αριθμό σύμβασης: LC-01935415